

USUL İŞLEMLERİ, SÜRELER, ADLİ TATİL, ESKİ HALE GETİRME

Doç. Dr. Emel HANAĞASI

©Bu doküman eğitim amacıyla hazırlanmış ve öğrenciye verilmiştir.

İzinsiz çoğaltılması ve satılması halinde gerekli cezaî ve hukukî yollara başvurulacaktır.

Usul İşlemleri

Kavram

Geniş anlamda usul işlemleri, «*aslî ve doğrudan etkisi usul hukukunda ortaya çıkan işlemler*» olarak tanımlanabilir. Bu işlemlerin bir kısmı mahkeme tarafından, bir kısmı ise taraflarca yapılır. Mahkeme tarafından yapılan usul işlemlerine, *mahkeme usul işlemleri*; taraflarca yapılan usul işlemlerine ise, *taraf usul işlemleri* denir.

HMK'da bir tanım yok! Ancak bkz.:
m. 307 vd. – Davaya son veren taraf usul işlemleri,
m. 176, 179, 181'de ıslah,
m. 60 mecburi dava arkadaşlığı,
m. 68 fer'i müdahale,
m. 77 vekilin yapacağı işlemler,
m. 149 ses ve görüntü nakli yoluyla işlem yapılması ...

USUL İŞLEMİNİN UNSURLARI:

1. Yargılamayı ilerletmek amacı olmalıdır (ancak davadan önce de olabilir; örn. yetki sözleşmesi, ihtiyati tedbir)
2. Müspet (dilekçe vermek gibi) veya menfi (temyiz etmeyerek kesinleşmesini sağlamak) olabilir
3. Mahkemece veya taraflarca yapılır.

USUL İŞLEMLERİ

TARAF USUL İŞLEMLERİ

Davanın açılmasından hükmün kesinleşmesine kadar yargılamanın ilerlemesi amacıyla, tarafların aralarında yaptıkları ya da tarafla mahkeme arasında yapılan işlemler taraf usul işlemleridir. Bu işlemler, yargılamanın yürütülmesine yarayan ve bu şekilde davanın sonucuna etkili olan irade ve bilgi açıklamalarıdır.

Örneğin, dava açılması, davanın geri alınması, temyize başvuru, yetki ve delil sözleşmesi gibi.

Bu işlemlerin bir kısmı olumlu işlemlerdir. Ancak bazı usul işlemleri olumsuz, yani tarafın hareketsiz kalması sonucu da gerçekleşebilir.

MAHKEME USUL İŞLEMLERİ

Davanın yürütülmesi ve sonuçlandırılması için hâkim tarafından yapılan işlemler ve verilen kararlardır. Örneğin, duruşma gününün belirlenmesi, tarafların duruşmaya çağırılması, keşif gününün belirlenmesi, tarafların dinlenmesi, delillerin incelenmesi, keşif yapılması, bilirkişi atanması, ara kararlar ve hükümler gibi.

Yargılamanın yürütülmesi ve idaresi hâkime aittir. Hâkim, yargılamanın kanuna uygun şekilde, makûl bir sürede, düzen içinde ve en az masrafla sonuçlandırılmasını sağlamalıdır (**bkz. m. 30; m. 32; m. 151; AY m. 141**)

Taraf usul
işlemleri

Tek taraflı

İki taraflı (usul
sözleşmeleri)

Bazen irade vardır;
bazen sadece bilgi
açıklar

Örn. ikrar, feragat, dava
açılması, defili
sürülmesi

Taraf usul
işlemleri

Kendi başına sonuç
doğuranlar

Sonuç doğurması
mahkemenin kararı
veya karşı tarafa
bağlı olanlar

Örn. yetki sözleşmesi,
tahkim sözleşmesi,
ispat sözleşmesi,
sulh sözleşmesi

Örn. dava açılması,
kanun yoluna başvuru
hakkından feragat

Örn. mahkemeye
yönelmiş talepler,
sulh teklifi

TARAF USUL İŞLEMLERİNİN ÇEŞİTLERİ

KARARA YÖNELİK OLAN VE OLMAYAN USUL İŞLEMLERİ

Usul işlemlerinin bir kısmı **mahkemenin belirli bir karar vermesini gerektiren ve kararın gerekçesi olmaya yönelik işlemlerdir**. Bu işlemler, mahkemenin bir kararıyla etki gösterir. Örneğin, mahkemeye yönelik talepler. Bazı usul işlemleri ise **mahkemenin kararı olmadan da usulî etki gösterirler**. Örneğin davanın geri alınması, ikrar.

TEK YANLI VE İKİ YANLI USUL İŞLEMLERİ

Kural olarak usul işlemleri tek yanlıdır. Ancak iki taraf da birlikte usulî sonuç doğuran işlemler yapabilirler. İki yanlı usul işlemleri usul sözleşmeleridir. Örneğin, yetki, delil, tahkim sözleşmeleri.

Muvafakat
beyanları

USUL SÖZLEŞMELERİ

Usul Sözleşmeleri de kendi içinde üçe ayrılmaktadır:

Gerçek Usul Sözleşmeleri: Doğrudan usul hukuku ile ilgili olan ve usul hukuku alanında etki doğuran sözleşmelerdir. Örneğin, yetki sözleşmesi.

Yan Etkili Maddi Hukuk Sözleşmeleri: Bu sözleşmeler esasen maddi hukuk sözleşmeleridir. Ancak, usul hukuku alanında da yan etki doğururlar. Örneğin bir sözleşmede ifa yerinin karşılaştırılması, sadece maddi hukuku ilgilendirmez, uyuşmazlık çıktığında 10. maddeye göre yetkili mahkemenin belirlenmesinde de etkisi olur.

Karma Sözleşmeler: Hem maddi hukuk alanında, hem de usul hukuku alanında etki doğuran sözleşmelerdir. Örneğin, tahkim sözleşmesi, sulh sözleşmesi.

TARAF USUL İŞLEMLERİNİN ÖZELLİKLERİ

- Taraf usul işlemleri hakkında genel bir düzenleme bulunmamaktadır. Bununla birlikte, bazı usul işlemleri için özel hükümler düzenlenmiştir. Bu hallerde, usul işlemi, özel olarak belirlenen şekilde yapılmalıdır.
- Özel hukuk anlamında hukukî işlemlerden değildir. Bu nedenle, sadece dava ilişkisi içinde hukukî sonuç doğurur ve dava içinde geçerli olurlar.
- Kural olarak, koşulları ve etkisi usul hukukuna tâbidir (**İstisna: Feragat, kabul, sulh**).
- Usul işlemleri yapılırken usul ilkelerine uyulması gerekir.
- Geçerliliği, bu işlemi yapan tarafın taraf, dava ve dava takip ehliyetine sahip olmasını gerektirmektedir.
- Usul işlemleri, medenî hukuk hükümlerine tâbi olmadığından, kural olarak irade fesadı sebebiyle iptal edilemezler (**İstisna: Feragat, kabul, sulh**). Ancak usul işlemlerinin maddî bir hatadan kaynaklandığı hallerde geçersiz sayılmaları mümkündür.
- Şarta bağlanamazlar.

Taraf usul işlemlerinin ortak özellikleri

1. Taraf-Dava ehliyeti ve dava takip yetkisinin bulunması
2. Kural olarak, vadeye veya şarta bağlanamaz (istisna: sulh!)
3. Kural olarak sadece usul hukuku alanında sonuç doğurur; maddi hukuk ilişkisini etkilemez (istisna: feragat, kabul, sulh).
4. İrade fesadı sebebiyle iptal edilemezler; (istisna: feragat, kabul, sulh)
5. Şekil serbestisi yoktur; aksine hüküm yoksa, öngörülen şekil, geçerlilik şeklidir; şekle uyulmazsa, işlem geçersizdir.
6. İrade serbestisi yoktur; usul sözleşmelerinin kurulmaları TBK'ya, sonuçları usul hukukuna tabidir.
7. Kural olarak hak düşürücü süreye tabidirler!
8. Dürüstlük kuralı ve hakkın kötüye kullanılması yasağı bunlarda da geçerli olmalıdır!

Mahkeme usul
işlemleri

Mahkeme bir
kanaat açıklıyor

Kararlar

Diğer işlemler

Bir kanaat açıklamıyor!
Örn. keşif, tanıkların
dinlenmesi, oturum
gününün belirlenmesi

Nihai kararlar

Ara kararları

Usule ilişkin

Esasa ilişkin
(Hüküm)

Karar
verilmesine yer
olmadığı kararı

Örn. yetki
itirazının
reddi

Örn.
Yetkisizlik,
görevsizlik

Ara kararları;
1. Kural olarak tek başına
kanun yoluna
götürülemez.
2. Kural olarak dönülebilir
(usuli müktesep hak!!)

Süresi

- Öngörülen sürelerle riayet edilmemesinin yaptırımı “geçersizlik” değildir.
- Süreler “hak düşürücü” değildir.
- Elbette hakimın hukuki ve disiplin sorumluluğu söz konusu olabilir

Şekli

- Her bir işleme yönelik ayrı ayrı düzenlenmiştir. Örn. basit yargılama usulünde duruşma aralığı en fazla 1 ay; nihai kararın içeriği m. 297
- Şarta bağlanamazlar: (Şarta bağlı hüküm; seçimik borçlarda hüküm!)

Şekle aykırılığın yaptırımı

- Kural, ancak kanun yolunda ileri sürülmesine bağlı olarak kararın kaldırılması/bozulması sonucunu doğurabilir (örn. tanığın yemin verdirilmeden dinlenmiş olması, bilirkişinin yeminsiz dinlenmesi).
- İstisna: Bazı hallerde şekle aykırılığın müeyyidesi açıkça düzenlenmiştir (örn. duruşmada cereyan eden işlemler tutanağa geçirilmemesi- m. 154).

USUL İŞLEMLERİNDE ŞEKLE UYMA ZORUNLULUĞU VE SONUÇLARI

- Usul hukukunda şekle aykırılık, kamu düzeni amacıyla getirilmiş bir hükme VEYA *usûlî işleminin güttüğü amacı sağlayan hükümlere* aykırılık biçiminde ise, bu işlemin batıl sayılması gerekir. Kamu düzenine aykırılık, gerek diğer tarafın talebi üzerine, gerek mahkeme tarafından kendiliğinden dikkate alınır.
- Kamu düzenine ilişkin olmayan işlemlerdeki eksiklik giderilebilir ya da düzeltilebilir nitelikte ise, işlem iptal edilmez; bu işlemlerdeki eksiklik diğer tarafça ileri sürüldüğünde veya itiraz etme hakkının kullanılmamasıyla, giderilir veya düzeltilir.

SÜRELER

SÜRELER

TARAFLAR İÇİN KONULMUŞ SÜRELER

KANUNÎ SÜRELER

Kanunî süreler, kanun tarafından öngörülmüş sürelerdir.

Bu süreler kural olarak **kesin ve hak düşürücüdür (m. 94, 1)**. Bu nedenle, bir işlemin **kanunî süresi içinde** yapılıp yapılmadığı, **hâkim tarafından kendiliğinden gözetilir**. Bunun yanı sıra, **hâkim, kanunda belirtilen istisnaî haller dışında bu süreleri azaltılıp çoğaltılamaz (m. 90, 1)**.

HÂKİMİN BELİRLEDİĞİ SÜRELER

Bazı hallerde sürenin belirlenmesi kanunda açıkça hâkime bırakılmış olabilir veya hâkim bir işlemin belirli bir sürede yapılmasını öngörebilir.

Hâkimin belirlediği süreler **kural olarak kesin değildir; hâkim iki tarafı dinledikten sonra süreyi azaltıp çoğaltabilir (m. 90, 2)**.

Hâkim, tayin ettiği sürenin kesin olduğuna karar verebilir (m. 94). Bu takdirde hâkim, **tayin ettiği kesin süreye konu olan işlemi hiçbir duraksamaya yer vermeyecek şekilde açıklar ve süreye uyulmamasının hukuki sonuçlarını açıkça tutanağa geçirerek ihtar eder**. Kesin olduğu belirtilmeyen süreyi geçirmiş olan taraf yeniden süre isteyebilir; bu şekilde verilecek ikinci süre kesindir ve yeniden süre verilemez.

Kesin süre içinde yapılması gereken işlemi, süresinde yapmayan tarafın, o işlemi yapma hakkı ortadan kalkar.

MAHKEME İÇİN KONULMUŞ SÜRELER

Mahkemenin bir işlemi hangi süre içerisinde yapması gerektiğini gösterir.

Bu süreler, **hak düşürücü süre değildir**.

Mahkemenin kanunda belirtilen süreden sonra yaptığı işlemler de geçerlidir.

TARAFLAR İÇİN ÖNGÖRÜLEN SÜRELER

Kesin süreler

Kesin olmayan
süreler

KESİN OLMAYAN SÜRELER
Hâkim tarafından belirlenip verilirken kesin olduğu bildirilmeyen süreler, ilk verilğinde

KESİN SÜRELER (HAK DÜŞÜRÜCÜDÜR)

- a. Kanun'da belirlenen süreler (açıkça izin verilmiyorsa, hâkim bu süreyi uzatıp kısaltamaz)
- b. Hâkim tarafından belirlenen ve verilirken kesin olduğu belirtilen süreler
- c. Hâkim tarafından verilirken kesin olduğu belirtilmediği için bir kez daha verilen süre, belirtilmese dahi

Sürelerin başlaması

m. 91: tebliğ ile; açıkça belirtilmek kaydıyla **tefhim** ile (süre tutum dilekçesi!?)

Sürelerin bitimi

- **m. 92**
- Gün olarak belirlenmişse, ilk gün sayılmaz, son gün tatil saatinde...
- Hafta/ay/yıl olarak belirlenmişse, tefhim veya tebliğ gününe tekabül eden gün tatil saatinde ; tekabül eden gün yoksa, ayın son günü tatil saatinde
- Elektronik işlemler!? HMK m. 445, 4 – gün sonunda (23:59:59)

Tatil günlerinin sürelere etkisi

m. 93: Kural olarak resmi tatil günleri de sürelere dahildir. Ancak sürenin son günü bir tatil zamanına denk gelirse, takip eden ilk iş günü (yarım gün de olabilir) tatil saatinde sona erer.

SÜRELERİN HESAPLANMASI

➤ Süreler, taraflara tebliğ tarihinden veya kanunda öngörülen hâllerde, tefhim tarihinden itibaren itibaren işlemeye başlar (**m. 91**).

➤ Gün olarak belirlenen sürelerde ilk gün (tefhim veya tebliğ günü) hesaba katılmaz ve süre, son günün tatil saatinde biter (**m. 92/1**).

ÖRNEK- İcra mahkemesinin ilâmı 2 Ocak Pazartesi günü tebliğ edilmişse, 10 günlük istinaf süresi, 12 Ocak Perşembe günü tatil saatinde biter.

➤ ***Hafta ve ay olarak hesap edilen süreler***, sürenin başladığı güne son hafta veya ayda karşılık gelen günün tatil saatinde biter (**m. 92, 2**).

ÖRNEK- Pazartesi günü başlayan 1 haftalık süre, ertesi haftanın Pazartesi günü tatil saatinde biter.

3 Mart günü işlemeye başlamış olan 3 aylık bir süre, 3 Haziran günü tatil saatinde biter.

➤ ***Ay olarak hesaplanan sürelerde, sürenin başlaması ay sonuna rastlarsa ve sürenin bittiği ayda böyle bir gün yoksa***, o ayın son günü tatil saatinde süre bitmiş sayılır (**m. 92, 2, c. 2**).

ÖRNEK- 31 Ocakta işlemeye başlayan bir aylık süre, Şubat ayının son gününde (28 veya 29 Şubatta) biter.

➤ Yıl olarak belirlenen süreler, senenin kaçınıcı gününü işlemeye başlamış ise, biteceğı senenin aynı gününde sona erer (m. 92, 2).

ÖRNEK- 3 Martta işlemeye başlamış olan 1 senelik süre gelecek senenin 3 Mart günü tatil saatinde biter.

➤ Yıl olarak belirlenmiş olan bir sürenin biteceğı ayın sonunda böyle bir gün yoksa, o ayın son gününde tatil saatinde biter.

ÖRNEK- 29 Şubat 2020 tarihinde başlayan bir senelik süre, 28 Şubat 2021 günü tatil saatinde biter.

- Resmî tatil günleri de süreye dâhildir (**m. 93, 1**). Sürenin içinde kalan resmî tatil günleri (örneğin Pazar günleri) de hesaba dahil edilir ve bundan dolayı süre uzatılmaz.
- Sürelerin hesaplanmasında, sürenin başlamasına rastlayan resmî tatil günleri de hesaba dâhil edilir.
- Bir sürenin son günü resmî tatil gününe rastlıyorsa, süre tatili takip eden iş günü tatil saatinde biter (m. 93, 1, c.2).

ÖRNEK- İcra mahkemesinin kararı, davalıya 3 Aralık Perşembe tebliğ edilmiş ise, 4 Aralık Cuma günü işlemeye başlayan 10 günlük istinaf süresinin hesabına, tatil günü olan Cumartesi ve Pazar günleri de dâhildir. Bu karara karşı istinaf süresi, (13 Ocak Pazar günü tatil olduğundan) 14 Ocak Pazartesi günü tatil saatinde biter.

Öğleden sonraları tatil olan günler

(28 Ekim günü ile Ramazan ve Kurban Bayramları arife günleri) iş günüdür. Bu nedenle, son günü öğleden sonrası tatil olan bir güne rastlayan bir süre, o gün saat 13.00'te sona erer.

ADLİ TATİL

ADLÎ TATİL (m. 102-104)

- Bütün adliye mahkemelerinde, adli tatil, her yıl 20 Temmuz'da başlar, 31 Ağustos'ta sona erer. Yeni adli yıl 1 Eylül'de başlar (m. 102).
- Adlî tatil sırasında kural olarak dava ve işlere bakılamaz ve bunlar adlî tatilden sonraki zamana ertelenir.
- Adlî tatil süresince, dava, karşılık dava, istinaf ve temyiz dilekçeleri ile bunlara karşı verilen cevap dilekçelerinin ve dosyası işlemde kaldırılan davaların yenileme dilekçelerinin alınması, ilâm verilmesi, her türlü tebligat, dosyanın başka bir mahkemeye, bölge adliye mahkemesine veya Yargıtaya gönderilmesi işlemleri yapılır (m. 103, 3).
- Hangi iş ve davalara adlî tatilde bakılacağı 103. maddenin birinci fıkrasında ve özel kanun hükümlerinde belirtilmiştir. Bu dava ve işlere, nöbetçi mahkemeler tarafından bakılır.
- Tarafların anlaşması halinde veya dava bir tarafın yokluğunda görülmekte ise hazır olan tarafın talebi üzerine, adli tatilde görülebilecek bir dava ve işin görülmesi adli tatilden sonraya bırakılır (m. 103, 2).
- Adlî tatile ilişkin hükümler bölge adliye mahkemesi ve Yargıtay incelemelerinde de uygulanır (m. 103, 4). Kanun yolu incelemelerini yapmak için, bölge adliye mahkemelerinde ve Yargıtayda bir nöbetçi hukuk dairesi kurulur (Yargıtay K. m. 56; Yargıtay İç Yön. m. 58-60). Bu nöbetçi hukuk dairesi, adli tatilde bakılabilecek dava ve işlerle ilgili kanun yolu incelemelerinden başka, bütün davalara ait icranın geri bırakılması taleplerini (İİK m. 36) de karara bağlar.

➤ **Adlî tatilde bakılmayan iş ve davalarla ilgili sürelerin sonu, adlî tatil dönemine rastlarsa,** bu süreler adlî tatilin bittiği günden itibaren **1 hafta daha uzatılmış sayılır (m. 104).** Buna karşılık, bir sürenin (örneğin adli tatilde işlemeye başlamış olan) 2 haftalık bir sürenin sonu 1 Eylül'den sonraki bir tarihe rastlarsa, o zaman sürenin 1 hafta uzatılmış sayılması mümkün değildir.

➤ **Adlî tatilde görülen dava ve işlerde sürenin sonu adlî tatile rastlarsa, süre adlî tatilden sonra 1 hafta daha uzatılmış sayılmaz.**

➤ Söz konusu bu **uzatma sadece HMK'nda öngörülen süreler için olup, diğer kanunlarda belirlenen sürelerin sona ermesi adlî tatile rastlarsa, süre 1 hafta daha uzatılmış sayılmaz.** Örneğin, TMK'nda düzenlenmiş olan bir zamanaşımı süresi adlî tatilde sona ererse, bu süre adlî tatilden sonra uzamaz.

ÖRNEK- Örneğin, asliye hukuk mahkemesinin kararı 19 Temmuz 2023 Salı günü kendisine tebliğ edilen davacı için iki haftalık istinaf süresi 02 Ağustos 2022 Çarşamba günü dolar; ancak bu tarih, adli tatile denk geldiği için, davacının istinafa başvurma hakkı, adli tatilin bittiği tarihten itibaren bir hafta daha uzar.

Adli tatilin bittiği gün 31 Ağustos 2022 Perşembe günü olduğundan, davacının bu tarihten itibaren bir hafta daha istinaf dilekçesi verme olanağı olacaktır. Buna göre davacı, 07 Eylül 2023 Perşembe gününe kadar istinaf dilekçesi verebilecektir

(Yargıtay, “uzatılması gereken bir haftalık sürenin adli tatilin sona erdiği 31 Ağustos tarihini takip eden 1 Eylül tarihinden itibaren başlatılması” gerektiği görüşündedir!!!!)

ESKİ HALE GETİRME

ESKİ HALE GETİRME (HALİ SABİKA İRCA) (m. 95-101)

ESKİ HALE GETİRME ŞARTLARI

1. «Kesin süre» «elde olmayan bir sebeple» kaçırılmış olmalıdır (m. 95, 1).
2. Başka hukukî yola başvurma imkânı kalmamış bulunmalıdır (HMK m. 95, 2).

ESKİ HALE GETİRME USULÜ

SÜRE: Eski hale getirme talebi, engelin ortadan kalkmasından itibaren **2 hafta** içinde yapılmalıdır (m. 96, 1). İlk derece ve istinaf yargılamalarında, **en geç nihaî karar verilinceye kadar** eski hâle getirme talebinde bulunmak mümkündür. Ancak nihaî karar bir tarafın yokluğunda verilmişse, tahkikat aşamasında kaçırılan süreler için kararın verilmesinden sonra da eski hâle getirme talebinde bulunulabilir (m. 96, 2).

TALEP VE İNCELEME MERCİİ: Eski hale getirme talebi, yapılamayan işlem hakkında hangi mahkemede inceleme yapılacak idiyse, o mahkemeden talep edilir (m. 98, 1). Buna göre, dava veya hüküm sırasında ortaya çıkan eski hale getirme talepleri **davaya bakan ve hükmü veren mahkemeye** yapılır. Kanun yollarına başvuru süresinin kaçırılması halinde ise, eski hale getirme talebi, **ilgili üst mahkemeye** yapılır (m. 98, 2).

TALEBİN ŞEKLİ ve KAPSAMI: Eski hâle getirme, dilekçe ile talep edilir. Talepte bulunan, dilekçesinde, talebin dayandığı sebepler ile bunların delil veya emarelerini ibraz etmelidir. Süresinde yapılmayan işlemin de eski hâle getirme talebinde bulunmak için öngörülen süre içinde yapılması zorunludur (m. 97).

TALEBİN YARGILAMAYA VE HÜKMÜN İCRASINA ETKİSİ: Eski hâle getirme talebi, yargılamanın ertelenmesini gerektirmez ve hükmün icrasına engel olmaz. Fakat mahkeme, teminat karşılığında yargılamanın ertelenmesine veya hükmün icrasının durdurulmasına karar verebilir (m. 99).

İNCELEME: İlk derece mahkemelerinde veya bölge adliye mahkemelerinde yapılacak eski hâle getirme talepleri, **ön sorunlar hakkındaki usule göre** incelenir. Yargıtaya yapılacak eski hâle getirme talepleri ise, temyiz kanun yolu talepleri gibi incelenir (m. 100, 1).

KARAR: Mahkeme, eski hale getirme talebini kabul ederse, **kararında hangi işlemlerin geçersiz sayıldığını belirtir.** Ancak ıslah ile geçersiz kılınamayan işlemler, eski hale getirme kararı talebinden de etkilenmez (**m. 10, 2**).

Kaçırılmış olan kanun yolu süresi hakkında yapılan eski hale getirme talebi ilgili üst mahkeme tarafından kabul edilirse, hüküm kesinleşmemiş gibi ilgili kanun yolu incelemesi yapılır.

GİDERLER: Eski hâle getirme talebi sebebiyle ortaya çıkan giderler, talepte bulunan tarafa yükletilir. Ancak, karşı taraf eski hâle getirme talebine karşı asılsız itirazlar ileri sürerek giderlerin artmasına sebep olmuşsa, hâkim, giderlerin tümünün veya bir kısmının karşı tarafa yükletilmesine karar verebilir (**m. 101**).

Süresi

- Engelin ortadan kalkmasından itibaren 2 hafta
- Azami: nihai karar verilinceye kadar (Ancak nihai karar yokluğunda verilmişse, daha sonra da 2 hafta içinde)

Nereye

- Süresinde yapılamayan işlem nerede yapılacaksa, oraya
- İlk derece mahk/BAM/Yargıtay

Nasıl

- Dilekçeyle
- Sebep ve delilleri gösterilir
- **Yapılamayan işlem yapılır**

Talebin Etkisi

- Kural olarak yargılamayı ve hükmün icrasını etkilemez
- Mahkeme, gerekirse, teminat karşılığında, yargılamanın yahut icranın geri bırakılmasına karar verir